

Als de soldaat inslaapt kan de krijger ontwaken

De persoonlijke bewustzijns-groei van een soldaat

Peter Van den Broucke

Opgedragen aan alle mannen en vrouwen
die vanuit het hart leven, dienen en leiden.

Een hart dat klopt voor de wereld.

© 2021 Peter Van den Broucke
ISBN 32700029946
Eerste druk: 2021
Uitgegeven door Brave New Books

Het gedachtegoed in dit boek is bedoeld voor iedereen die begaan is met de toekomst. Voor mij, als auteur, is het dan ook logisch dat iedereen die achter dit gedachtegoed staat, deze boodschap verder kan verspreiden. Delen van dit boek gebruiken, citeren of reproduceren om een grotere verspreiding te brengen aan de boodschap die ik via dit boek wil meegeven is toegestaan. De vrijheid van meningsuiting en de verspreiding van informatie is een belangrijk fundamenteel aspect. Daarom wens ik geen rechten voor mezelf voor te behouden. Het is een vorm van dienstbaarheid aan de wereld.

Speciale dank aan Dimitri Verdoodt, voor de inspirerende tekening op de cover van dit boek. Hij is erin geslaagd om in één beeld de kern van dit boek visueel weer te geven.

Inhoud

Voorwoord.....	7
Dankwoord	10
Dierentotem: Valk.....	12
18 ^e eeuw: Sterke Valk	13
20 ^e eeuw: een jongen wordt voorbereid	31
Een soldaat wordt geïndocctrineerd.....	42
Een soldaat wordt uitgestuurd	67
21 ^e eeuw: een krijger ontwaakt	120
Een heilig geschenk	144
Alles komt samen: de droom.....	155
De krijgers staan op	164
De uitdaging.....	175
What is in a name?	183
Referenties en inspiratiebronnen:.....	184
Over de schrijver.....	189

Voorwoord

Al jaren geleden hebben mensen me gezegd dat ik eens een boek zou moeten schrijven. Het is iets wat ik destijds niet zag zitten. Een boek schrijven? Hoe doe je dat trouwens? Al leek de idee me wel iets leuks, de gedachte alleen al om een boek vol te schrijven leek me een hele uitdaging.

Ik gaf destijds wel al presentaties met als onderwerp “*Human Factors in Military Operations*”. Vanuit mijn jarenlange ervaring als officier en helikopterpiloot in actieve dienst bij defensie had ik immers heel wat van de wereld te zien gekregen en stelde ik vast dat er bij de bevolking nogal wat misvattingen bestonden over wat militairen nu eigenlijk in het buitenland doen. Ik schreef toen ook verhalen vanuit het buitenland en voelde dat er een behoefte was aan een andere vorm van informatie dan deze die kwam van de officiële instanties. Tijden van grote conflicten, waarbij grootmachten met enorme legers tegenover elkaar staan zijn lang voorbij en ook de Koude Oorlog, die de NATO lijnrecht tegenover de Sovjet Unie plaatste, is niet meer. Neen, we zijn in een andere vorm van conflicten terechtgekomen, één waarvoor je als defensieapparaat geen klassiek operationeel gevechtsplan meer kan opmaken, omdat elke situatie erg verschillend is. Het zijn eerder conflicten geworden waarbij de soldaat oog in oog komt te staan met een dikwijls onzichtbare of onherkenbare vijand, maar ook met de onschuldige burgerbevolking. De soldaat vandaag staat niet meer tegenover iets, hij staat er midden in. En dat doet iets met een soldaat. De presentaties die ik gaf ontvouwdend zich tot een reeks van diepmenselijke verhalen. Situaties waarmee de hedendaagse soldaat keer op keer te maken krijgt. Verhalen over mensen, verschillende meningen en andere culturen. Dikwijls pakkende getuigenissen, soms hilarische toestanden, maar met de foto van een mens eraan toegevoegd, zodat elke verhaal een gezicht kreeg.

De idee om een boek te schrijven bleef sluimeren. Naarmate de tijd verstreek kwamen er meer inzichten en ervaringen binnen. Het maakte mijn leven er niet echt gemakkelijker op, maar het werd wel

een verrijking die ik aan iedereen die dit boek wil lezen kan aanbevelen. Herhaalde malen ben ik vastgelopen in mijn leven. Ik heb stommiteiten begaan, maar heb er veel uit geleerd. Ik heb dieptes gekend en ben er telkens weer moeten uitkruipen. Het lijkt misschien bizar, maar ook dat wens ik jullie toe. Niet omdat het leuk is, wel omdat het je telkens weer brengt waar je moet zijn in het leven. Je kan iets leren uit een boek, maar je eigen ervaringen en inzichten gaan zoveel dieper. Enkel door iets 'aan den lijve' te ondervinden, kunnen we het volledig bevatten en gaan ervaringen deel uitmaken van onze persoonlijke wijsheid en ons bewustzijn. Net dat is het doel van het leven: groeien in bewustzijn.

Intussen had ik dan wel een hele carrière gewerkt en geleefd in een mannenwereld, er kwam een ogenblik waarop ik nood had aan een ander soort van mannen. En toen kwamen de 'echte' mannen in mijn leven. Opmerkelijk, het waren vrouwen die mij dit deden beseffen. Vrouwen die mij zagen zoals ik was en die het potentieel in mij zagen waar ik met mijn leven naartoe kon evolueren. Mijn Ego heeft meermaals in de weg gezeten, maar eens ik dat kon loslaten, opende zich een boeiende wereld waar ik mijn mannelijke kennis en ervaring kon aanvullen met een vrouwelijke zachtheid en wijsheid. Het heeft me gebracht tot wie ik nu ben. Er is zeker nog een hele weg te gaan, maar gaan we die niet allemaal? Met vallen en opstaan?

Dit is een boek voor mannen. Begrijp me echter niet verkeerd, ook vrouwen zullen er veel aan hebben en er zich wellicht in herkennen. Het gaat tenslotte niet om de dualiteit tussen mannen en vrouwen, maar wel om de mannelijke en de vrouwelijke energie die in elk van ons aanwezig is en het evenwicht dat daarbij ontstaat en verder evolueert. Niets is zo mooi als een mens waarbij het mannelijke en het vrouwelijke in evenwicht balanceert.

Als je dit boek leest, zal je misschien voor verrassende aspecten komen te staan. Ik nodig je uit om verder te lezen, elke gedachte en analyse te 'parkeren', ergens in je achterhoofd. Ik garandeer je dat je er vroeg of laat iets mee zal zijn, als de tijd daarvoor gekomen is. Word je getriggerd omdat ik over mannen schrijf, vervang dan het woord 'mannen' door 'mannelijke energie'.

Dit is een boek over krijgerschap. Een term die al te vaak een foute interpretatie krijgt. Soldatenschap en krijgerschap worden onoordeelkundig door elkaar gebruikt en dat heeft een nefaste impact op mannen (en ook op vrouwen) die er alle belang bij hebben om goed te kunnen begrijpen wat het verschil precies is en hoe zij dit zelf kunnen invullen in hun dagelijkse leven. Als je familie en kinderen hebt of begaan bent met de mensen waarmee je dagelijks werkt, zal je misschien sneller begrijpen waarom je best je soldatenschap aflegt en probeert een krijger te zijn, omdat je inherent voelt dat je een betere toekomst wil realiseren voor je kinderen en toekomstige generaties. Het was een lange en moeilijke weg om dit boek te kunnen schrijven. Het was ook een opmerkelijke prestatie om dit in enkele maanden te doen. Ik begrijp nu dat ik al die ervaringen en inzichten nodig had omdat het voor mij nu pas echt duidelijk is geworden waarover ik wilde schrijven. Ik merkte na het schrijven dat het ook een persoonlijk helingproces is geweest.

Dit boek is geschreven vanuit het hart. De verhalen die aan bod komen zijn soms fictief, maar dikwijls gestoeld op eigen ervaringen. Elk verhaal brengt iets specifiek en zal je in meer of mindere mate raken. Het is aan jou om er voor jezelf uit te halen wat waardevol is en om verder te zoeken naar kennis en wijsheid die jou kan helpen op je eigen levenspad.

Ik wens je een fijne ervaring toe met dit boek.

Peter

Dankwoord

Ik draag dit boek op aan alle mannen en vrouwen die vanuit hun hart durven te leven voor de wereld. Het is immers een hele uitdaging in deze veeleisende maatschappij om dat te durven doen. Maar het kan, geloof me. Dat betekent geenszins dat je nu je job moet opgeven en alles laten vallen waarmee je bezig bent. Neen, de maatschappij met haar structuur, organisatie en verplichtingen, biedt natuurlijk ook goede dingen en zorgt daarmee voor een fundament dat je toelaat om ook andere dingen te doen. Dat fundament is als het ware de basis van de piramide des levens en is uiteraard noodzakelijk. Een dak boven je hoofd, wat comfort, de mogelijkheid om eten te kopen en geen kou te moeten lijden. Het zijn basisbehoeften die noodzakelijk zijn alvorens je bijkomende dingen kan doen. Wat je dan vanaf deze basis nog meer wil doen, vanop de hoger gelegen niveaus van 'jouw' piramide, dat beslis je zelf. Wil je nog meer materiële dingen vergaren of wil je andere dingen doen in de wereld? Als je luistert naar je hart, zal dat de weg zijn die je vroeg of laat in je leven zal willen of moeten gaan. Heel wat mensen hebben me geïnspireerd, gestuurd en geleid tot wie ik nu ben.

Mijn echtgenote Dominique is een bewonderenswaardige vrouw die, ondanks dat ze me enorm liefheeft, me wel eens heeft verwenst in ons huwelijk dat intussen al 35 jaren telt. Terecht wellicht. Ook andere vrouwen hebben heel wat invloed op me gehad, misschien wel meer dan ze zelf beseffen. Het zijn er teveel om op te noemen, maar ik dank jullie allen, vrouwen in deze wereld, om jullie zachtheid, jullie geduld en jullie wijsheid. Mannen hebben nog een hele weg te gaan om te kunnen staan waar jullie nu staan en de wereld heeft ongelooflijk veel nood aan jullie vrouwelijke energie.

Een welgemeende dank ook aan alle mensen die ik heb ontmoet in deze prachtige wereld. Al was het dikwijls in erg moeilijke omstandigheden, jullie hebben mij de lessen laten leren die ik moest leren. De manier waarop jullie in het leven staan, de moeilijkheden die jullie trachten te overwinnen en de liefde die jullie uitstralen, siert jullie allen en is een ongelooflijke meerwaarde in mijn persoonlijke leven.

Tot slot, een welgemeende dank je wel aan de mannen van de cirkelgroepen waar ik heb aan deelgenomen en deze die ik zelf organiseer. Jullie zijn op het juiste moment opgedoken en met een aantal van jullie heb ik nu een goede en diepe vriendschap. Zo'n 35 jaar geleden moest ik mijn beste vriend Walter laten gaan, hij stierf in een tragisch ongeval. Ik heb Walter nooit kunnen vervangen, ... tot nu. En daar ben ik dankbaar voor. De leegte die er al die jaren is geweest wordt stilaan opgevuld, niet door één vriend, maar door meerdere vrienden. Een verbondenheid die zich als een spinnenweb uitspreidt, en waar deze wereld absoluut nood aan heeft.

De wereld is in volle transformatie. Het is een moeilijke transformatie, niet in het minst voor mannen en vrouwen die voluit in de wereld staan en ze laat draaien. Of het nu is als zelfstandige, als lobbyist, als werknemer of als CEO, jullie staan er met beide voeten middenin. Het zal erop aankomen om een nieuwe, betere wereld te creëren, een wereld die niet meer geleid wordt vanuit het hoofd, maar die vanuit het hart gedragen wordt. Jongere generaties zijn er klaar voor om dit mee in beweging te zetten. Ze voelen immers al langer dat er iets niet klopt. Het ontbreekt hen echter aan kennis, intelligentie en wijsheid om dit alleen aan te pakken. Mannen die hun denken laten zakken naar hun hart zullen deze maatschappelijke veranderingen van binnenuit moeten sturen. Op die manier worden soldaten krijgers. Het moeten er steeds meer worden, in alle lagen van de maatschappij. Er gaat een vorm van bewustzijns groei mee gepaard, maar eens die is ingezet, is ze niet meer te stoppen.

Het is de uitdaging waar we voorstaan, in deze wereld. Daar wil ik graag, tezamen met jullie, deel van uitmaken.

Laat de krijger in jullie ontwaken en laat het hart jullie leiden. De wereld zal jullie dankbaar zijn.

Dierentotem¹: Valk

The falcon soars high above the earth, giving him a perspective only available to the inhabitants of the heavens above the earth.

The falcon, as it floats quietly in the air, sees what is not visible to the rest of us.

The falcon reminds us that we are part of a larger plan. The falcon knows that everything fits together beautifully and perfectly.

As we humans achieve this expanded state of mind, we can leverage our reputation as visionaries and use our keen eyesight to focus on the exact spot that really needs our attention.

---

¹ **Dierentotems:** je vindt een korte uitleg op het einde van dit boek op blz 183. De namen die in dit boek gebruikt worden, werden vanuit deze betekenisvolle beeldspraak gekozen.

18^e eeuw: Sterke Valk

‘De paarden moeten rusten, Sterke Valk, het is tijd om een kampplaats te zoeken en ik heb honger.’ ‘Je hebt gelijk, Opgewekte Prairiehond, de zon zakt stilaan weg achter de heuvels en morgen wordt een lange, moeilijke dag. Laat ons rusten en ons versterken met de kracht van een vis, daar aan de rivier.’

We slaan ons kamp op naast de rivier, en terwijl ik een stevige vis uit de rivier ophaal, heeft Opgewekte Prairiehond vuur gemaakt. We danken de Spirits voor hun gaven van vuur en vis. We laten de paarden drinken alvorens ze op een groene plaats los te laten zodat ze zich kunnen tegoed doen aan het malse prairiegras.

We zijn al enkele dagen op stap en het is een genoegen om met mijn beste vriend en krijger op jacht te kunnen gaan. Opgewekte Prairiehond en ik groeiden samen op en zijn al van kinds af aan goede vrienden. ’s Avonds, bij het vuur, herbeleven we lachend de vele avonturen die we samen doormaakten en genieten we van het rustgevende geluid van de kabbelende rivier in het bos.

We behoren tot een stam van de Navajo en we leven in een uitgestrekt, prachtig gebied ten Oosten van de Grote Rivier die, diep in Moeder Aarde, haar weg vindt naar waar de zon zich terugtrekt voor de nacht. Onze ouders leerden ons de waarden van het Navajo volk en doorheen de vele rituelen en gesprekken, ontwikkelden we de kennis en wijsheden die we nodig zouden hebben op ons pad als krijger.

Opgewekte Prairiehond heeft zijn naam niet gestolen. Reeds als jonge man was het de ouderen van het dorp opgevallen hoe alert en snugger en slim hij was. Hij heeft ook een groot sociaal gevoel en kan door zijn vrolijkheid en waakzaamheid rekenen op respect van de andere mannen en zijn medekrijgers.

Hij heeft een grote intuïtie en kan erg goed een gevaarlijke situatie voelen. Dat is een erg waardevolle eigenschap, want die heeft ons al meermaals uit moeilijke situaties geholpen. Opgewekte Prairiehond heeft prachtig lang donker haar, met hier en daar een plukje bruin erin. Het vuur legt er een speelse prachtige glans in en de krijgerveer

siert hem. Hij zegt dat zijn haar een verlengstuk is van zijn gevoel, dat zijn haar reageert als er gevaar dreigt. Hij heeft geleerd daarop te vertrouwen. Ik geloof hem, want bij momenten kan ik het ook wel zo voelen, al merk ik dat ik meer kan rekenen op mijn sterke ogen. Elk detail dat verandert in de wijde natuur merk ik op en eens ik erop ben gefocust, is het voor een prooi nog moeilijk om te ontsnappen.

Ook mijn toegekende naam is niet toevallig gekozen: Sterke Valk. Als kind stond ik vaak op de heuveltoppen, altijd op zoek naar een overzicht over het omringende landschap. Kijken en observeren, soms uren lang. Ik kon elke detail onderscheiden en elke beweging opmerken. En dan, op het juiste ogenblik, snel verplaatsen en toeslaan, als een valk op zijn prooi. Geef mij maar de prairie, het bos belemmert mij net iets teveel om mij comfortabel te voelen.

De keuze van een naam is een lang en bewust proces, dat de leden van de stam heel ernstig nemen. Het duurt jaren voordat je naam je wordt toegekend. Het is de raad der wijzen van de stam die beslist welke toekomst voor jou is weggelegd. Gedurende jaren word je gevolgd. Je talenten worden opgemerkt en je schaduwzijden herkend, maar nooit uitvergroet. Je kenmerken worden toegelaten en voor elke jongen of meisje is er wel een bekwaamheid, kunde of meerwaarde voor de stam. Na jaren van observatie word je door de raad der wijzen op je pad gewezen en gezet. Dan begint je echte opleiding.

Voor Opgewekte Prairiehond en mezelf zou het pad van krijger het juiste pad worden. We hadden het geluk dat de kenmerken van Opgewekte Prairiehond zo aanvullend bleken te zijn aan die van mij, Sterke Valk, waardoor onze wegen altijd zouden samen blijven. Ik ben een kop groter en breder dan hij en hoe alert of sociaal hij ook is, hij verliest af en toe wel eens het overzicht over de opdracht die ons wordt toevertrouwd. Soms loopt hij gewoonweg verloren in het bos. Als hij even de weg kwijt is en het even niet meer weet, kan hij vanuit zijn goedlachse reactie op gewiekste wijze de verantwoordelijkheid doorschuiven naar mij. Hij heeft een grote kennis over alles wat in het bos te vinden is. Ik beschik over een feilloos oriëntatiegevoel. Het lijkt soms wel alsof ik de richtingen die op Moeder Aarde uitgespreid staan kan voelen. Op jacht ben ik diegene die het overzicht houdt, behoedzaam en alert voor elke beweging in de omgeving, om dan op

het juiste ogenblik toe te slaan. Deze eigenschappen ontdekten de ouderen van de stam al vroeg en door ons samen op pad te sturen ontwikkelden we ze nog verder. Samen zijn we een goed team; slim, geduldig, efficiënt, kordaat. Bovendien zijn we goede vrienden.

*

De jacht is een heilig ritueel. Je neemt immers het leven van een dier. Je zoekt het juiste dier uit en tracht het te doden zonder dat het een lange doodstrijd moet ondergaan. Dieren weten dit. Elk dier weet dat het hier op aarde leeft voor een hoger doel en als dit doel gerespecteerd wordt, kan het dier daarmee leven. Het geeft zijn leven voor iets “groters” en kan daardoor zelf ook iets “groters” worden in een volgend leven. Elk dier dat gejaagd wordt, moet daarom met respect behandeld worden. Het is de cirkel van het leven en de dood. Alles is verbonden met elkaar en gaat in cirkel- en spiraalbewegingen. Dat is wat Moeder Natuur ons leert en wat Vader Universum ons toont. Moeder Aarde draait van dag naar nacht. De maan brengt ons de cyclus waarop de vruchtbaarheid van de vrouw is afgestemd. Elke bloem is rond en elk zaadje heeft alles in zich om opnieuw een bloem te worden en opnieuw zaad te vormen. De sterren vormen een patroon aan de donkere nacht en leiden ons doorheen de tijden. Als een cyclus wordt afgesloten, begint automatisch een nieuwe. Het eindigt nooit. Denken en leven gebaseerd op het patroon van de cyclus brengt duidelijkheid en rust. Je weet dat alle leven eindig is, maar tezelfdertijd ook oneindig. Op die manier kan het Universum enkel groeien. De Spirits begeleiden je op je eigen persoonlijke cirkelbeweging.

Als krijger word je op pad gestuurd. Je bepaalt niet zomaar zelf wanneer je vertrekt, want je bent deel van de stam en het is de stam die je op pad stuurt. Ditmaal zijn Opgewekte Prairiehond en ik erop uit gestuurd om op hertenjacht te gaan. Het kan soms dagen duren vooraleer we een familie herten opsporen, maar het zijn de Spirits die ons leiden naar precies dat dier dat nu klaar is om zijn leven te geven. Het duurt lang voordat je je deze wijsheid eigen hebt gemaakt, maar de oudere mannen van de stam leiden je naar deze heilige kennis.

Eens je het dier hebt gevonden, begint de feitelijke jacht. Je moet overzicht houden op het terrein, de vluchtwegen afsluiten, afwachtend maar kordaat dichterbij sluipen, om tenslotte efficiënt en snel toe te slaan. Als jonge krijger is het dikwijls frustrerend om je hert er vandoor te zien gaan, maar oefening baart kunst. Enkel door te leren uit je fouten en door volharding komt de beloning.

Een dier een efficiënte en snelle dood geven is de kunst van een goed krijger. Een dier verdient het niet om nodeloos te lijden. Elk gedood dier wordt bedankt voor zijn leven en een stukje lever, hart of nier wordt teruggegeven aan Moeder Aarde zodat nieuw leven kan ontstaan. In een korte ceremonie dank je het dier voor het feit dat het zich opoffert voor jou en je dankt zijn Spirit zodat het op een goede wijze naar de Spiritwereld van de dieren kan overgaan. Je neemt wat je nodig hebt voor jezelf en de rest van het hert wordt verdeeld onder de stamleden. Alles van het dier wordt gebruikt, niets gaat verloren. Elk deel heeft immers zijn doel in het grotere geheel van het dier-zijn, en dus kan elk deel ook gebruikt worden voor het grotere geheel van het mens-zijn.

De Navajo hebben diep respect voor alle leven. Mensen die dieren misbruiken, respecteren deze universele wet niet en de dieren weten en voelen dit. Ze voelen elke vorm van misbruik in hun cellen, ze reageren ertegen, maar staan machteloos. Daardoor zal het vlees dat ze geven minder voedzaam zijn. Hun levenskracht werd immers misbruikt en daardoor kan deze energiekracht niet doorgegeven worden. Het kan je zelfs ziek maken. Het is belangrijk om dit te weten. Dit geldt trouwens niet alleen voor dieren, maar ook voor de planten die je eet of het water dat je drinkt. Door respect te tonen en te eren wat je tot jou neemt, zal je de energie van het voedsel kunnen verhogen, waardoor het voedzaam wordt. Daarom dankt mijn moeder elke ochtend het water dat ze gaat halen uit de rivier en *smudgt* ze het voedsel alvorens het te bereiden. *Smudgen*² is een heel oud ritueel. Moeder gebruikt meestal saliekruid of cederhout, waarvan de heerlijk

---

² “Smudgen” is het reinigen van je omgeving, huis of mensen door middel van rook om ze te verlossen van negatieve energieën. Er kunnen verschillende kruiden voor gebruikt worden en elk kruid heeft zijn eigen gunstige eigenschappen.

ruikende rook rust brengt, zuivert en de energie verhoogt van alles wat je aandacht geeft.

Na de jacht en onze terugkeer in het dorp is het feest. Elke krijger die terugkeert, wordt hartelijk ontvangen voor het volbrengen van zijn taak. Opgewekte Prairiehond geniet telkens weer van de ontvangst en uit altijd opnieuw zijn dankbaarheid. Ik ben iets terughoudender, maar diep vanbinnen ervaar ik het warme gevoel van een krijger die ten dienste staat van een groter geheel. Niets is zo dankbaar voor een krijger dan dienstbaarheid, en de waarden waarvoor je staat en die je verdedigt, te zien opleven in alle mannen, vrouwen en kinderen van de stam waartoe je ten volle behoort. De Spirit van het hert dat zijn leven heeft gegeven, ziet nu dat het goed is. Het kan nu volledig en definitief zijn aardse bestaan loslaten en terugkeren naar de andere kant. De cyclus is voltooid. Het dier heeft zijn lessen geleerd, is mogen opgroeien onder de zorgende begeleiding van zijn moeder, heeft zich voortgeplant, om tenslotte te dienen als bron van levenskracht voor een andere vorm van leven. Het is tijd om terug te keren naar het begin van de cirkel en een nieuwe cyclus te beginnen. Rond het vuur wordt er gedanst, gezongen en gepraat. Er is dankbaarheid voor alles wat leeft, geleefd heeft en zal komen te leven.

*

“Spreeken is zilver, zwijgen is goud”. Als kind was dit een moeilijke les. Ik herinner me hoe mijn moeder me steevast vroeg even te zwijgen als ik weer enthousiast de tipi binnenstormde om haar te vertellen wat ik had gezien of gehoord. ‘Weet je zeker dat je dit hebt gezien of gehoord?’, vroeg ze dan. Daarna gaf ze me even geen aandacht om me te laten nadenken, terwijl ze ongestoord verder ging met haar bezigheden. En ja hoor, het werkte, want ze wilde me mijn persoonlijk oordeel over iets even laten wegzakken, alvorens me mijn verhaal te laten doen. Stilte is iets betekenisvol. Mannen en vrouwen die een stilte laten alvorens een antwoord te geven, worden als wijs ervaren. Onze taal is een taal van verbinding. Het is een taal die alles ziet en omschrijft in verbinding met elkaar. Alles wat er bestaat staat immers in verbinding met alles. Daarom vibreert onze taal op een specifieke

manier. De woorden in onze taal worden geuit onder vorm van symbolen en verhalen. Ze zijn spiritueel van aard en vibreren met de natuur. Alle vormen en niet-vormen communiceren met elkaar. Het is een heilige communicatie, gebaseerd op het principe dat alles in het universum circulair is, oneindig en altijd verbonden. De sjamanen en de wijzen van het dorp leerden om onszelf als onlosmakelijk verbonden te zien met alles rondom ons. Als dit gerespecteerd wordt, is er altijd overvloed en nooit een tekort. Moeder Aarde en het Universum zijn een onuitputtelijke bron.

In de eerste ontmoetingen met de blanke man zagen we al snel een andere manier van denken, die ons totaal vreemd leek. Ze gebruiken dezelfde woorden, maar we begrijpen ze niet. De blanke man denkt lineair, zich schijnbaar onbewust van zijn omgeving, blind voor de gevolgen van zijn eigen acties. Het is een lineair pad en het heeft geen einde. Als je je op een cirkelbeweging bevindt, kom je altijd opnieuw op een eindpunt uit dat tevens een nieuw beginpunt is. Als je je op een recht lijn bevindt, kan je altijd verder gaan. Elke oorzaak leidt immers tot een nieuw gevolg, maar je ziet nooit het einde. Je vraagt je altijd af wat er nu nog zal zijn of komen, maar je krijgt nooit een bevredigend antwoord. Hebzucht en bezit kunnen dan nooit voldaan worden en leiden tot een steeds grotere honger. Daardoor ontstaan tekorten en kan Moeder Aarde niet meer voldoen aan de behoeften van alle levende wezens.

Het is een onderwerp dat al vele malen besproken werd door de raad der wijzen. Ze zijn bezorgd om de mogelijke schade die ze zien gebeuren omdat de blanke man het geheel niet kan zien. In een visioen zag de medicijnman een wereld waar de verbinding met het Universum verbroken is, waarbij de mens werd afgescheiden van het grotere geheel. Hij zag ziekte op grote schaal en grote spirituele armoede.

‘Ooit zal de blanke man ons om raad komen vragen’, vertelde hij, ‘omdat hij niet meer zal weten wat te doen. Het is belangrijk dat wij onze wijsheden bewaren en bewaken om ze niet verloren te laten gaan, want ooit zal de wereld ze opnieuw nodig hebben, wanneer de blanke man van zijn pad is afgeweken en opnieuw op zoek zal gaan.’

Daarom is ons geleerd om te denken en te spreken in cirkels, je kennis goed te bewaken en nieuwe kennis altijd in vraag te stellen of het wel bijdraagt aan het geheel en of het in het belang is van de komende generaties.

*

Mijn grootouders vertelden mij dat alles op aarde, het water en de lucht, de planten en de dieren, miljoenen jaren geleden ontstond. De Grote Spirit doordrong alles met de nodige energie en met heilige levenskracht. Alles wat er is, wordt doordrongen van de Heilige Energie en heeft een eigen bewustzijn. Zich bewust van hun bestaan en gezegend met grote intellectuele vermogens, hebben mensen de grootste vorm van bewustzijn. Dat maakt dat ze ook een grote verantwoordelijkheid gekregen hebben. De mens moet zorg dragen voor elke vorm van bewustzijn die er bestaat op deze aarde. Een plant zal groeien en zich richten naar de zon. Ze groeit enkel wanneer de omstandigheden daarvoor geschikt zijn en ze kan jaren wachten op de juiste regenbui om dit proces te starten. Het is bewustzijn. Een boom doet net hetzelfde en deelt via zijn wortels, diep onder het oppervlak van de aarde, zijn informatie met de andere bomen. Een boom die aangevallen wordt door kevers kan een signaal geven aan de andere bomen, zodat zij zich kunnen beschermen en zodat het voortbestaan van de soort gevrijwaard wordt. Alles staat daarom in functie van het grotere geheel, zelfs bij de bomen. Bomen zijn er om hun vruchten te delen. Als je een boom kaal plukt kan hij zich niet voortplanten. Als je een deel van de vruchten neemt en een deel van je vrucht teruggeeft aan Moeder Aarde, als dankbetuiging, dan is Moeder Aarde tevreden en zal ze opnieuw vruchtbomen laten groeien in overvloed. Dieren hebben meestal een groepsbewustzijn. Daardoor leven ze in groepen en communiceren ze via andere zintuigen dan de mens. Elk dier heeft zijn karakter en zijn eigenschappen en een groep maakt daar dankbaar gebruik van. Een kudde Mustangs zal meestal geleid worden door een merrie. Een grazende of rustende kudde zal altijd bewaakt worden door een paard dat op dat moment daarvoor de verantwoordelijkheid krijgt en de omgeving blijft waarnemen. De kudde reageert en handelt bewust in groep, naargelang de situatie. Het is een voorbeeld van